

[Aksel Larsen.]

Decalumen. Det er skaaret til efter Princippet: De fattige skal betale forholdsvis størst Skat; saadan er det over hele Linien.

Jeg tror, at dette kan være nok af Bemærkninger om selve Lovforslagets Enkelt-heder, idet Tiden ikke tillader mig at komme ind paa dem alle sammen, og idet det, som tidligere sagt, ogsaa vilde være mig praktisk umuligt.

Men der er dog endnu et Afsnit, der maa nævnes, det er Afsnittet om Pristallet. Nu har man altsaa optaget Departementschef Cohns interessante Idé med et særligt Krigspristal: alle Prisstigninger, som er en Følge af denne Lov, og som er en Følge af de ekstraordinære direkte Beskatningslove, regnes ikke med ved Opgørelsen af Pristallet, undtagen for saa vidt angaar gamle og Invalidere. Jeg konstaterer altsaa udtrykkeligt, at f. Eks. de arbejdsløses Pristal skal ekstra forfalskes i Henhold til denne Lov. De arbejdsløse har det haardt nok og behandles meget haardt fra Statskassens Side, og nu kommer man ekstra og siger til dem: Selv om Priserne faar en gevaldig Tand opefter, maa jeres meget beskedne Understøttelser ikke følge med, for jeres Forbrug skal nedsættes — husk det! Det er et smukt Formaal fra Regeringens Side at ville nedsætte de arbejdsløses Forbrug.

Men saa er der Nedsættelsen af Pristallet, hvad angaar Lønningerne. Jeg skulde tro, at det i Virkeligheden er juridisk uholdbart at gøre det. Jeg ved ikke, om en Prøve vil blive anstillet, jeg kan heller ikke med Bestemthed udtale mig om, hvorledes en Prøve vil falde ud, men det forekommer mig i hvert Fald at være i betænkelig Grad paa Kanten af det rette Forhold til Loven og Juraen, at man paa den Maade vil tvinge Arbejderne til at rette sig efter et andet Pristal end det, de har sluttet Overenskomst om. Forholdet er nemlig det, at ved Dyr-tidsordningen i November — den, som under meget stor Modstand blev gennemført i Fagbevægelsen, en Modstand, der var forarsaget af, at Arbejderne mente, den var for daarlig — blev det sagt, at man skulde tage Hensyn til Statistisk Departements Pristal, hvorved naturligvis kun kunde forstaaes Pristallet, som det blev udregnet paa den Tid og efter de dengang gældende Regler. Der er nogle her, der har sagt, at dette kan jo ikke gaa en: ustandselig stiger Priserne, saa stiger Lønningerne, og saa stiger Priserne igen! Og man har talt med stor Forargelse i Stemmen om, at det kan ikke gaa, at en bestemt Gruppe af Medborgere, nemlig Arbejderne, faar fuld Kompensation

for Prisstigningen. Det er jo en Vildfarelse det der — hvis det er en Vildfarelse! Dyr-tidsordningen er af en saadan Art, at den aldeles ikke giver Kompensation for den ved Pristallet konstaterede Prisstigning; den giver Kompensation for ca. $\frac{3}{4}$ af den ved Pristallet konstaterede Prisstigning og ikke mere. Det kan enhver, der blot vil befatte sig lidt med den almindelige Regneart Reguladetri, selv konstatere. Dertil kommer, at Pristalsberegningen i sig selv, som den var, dengang Dyr-tidsordningen blev truffet i November, aldeles ikke var retfærdig eller rimelig over for de smaa Indtægter, saa at Arbejderne i Virkeligheden, hvad angik Dækning for Prisstigningen, kom længere bagud. Nu kommer imidlertid Lovgivningsmagten og siger: Nu laver vi Pristalsberegningen om! For mig staar det saaledes, at den Slags kunde og burde ikke være lovligt og burde ikke være juridisk muligt. Jeg er meget stærkt i Tvivl om, hvorvidt det er holdbart over for en Domstol, at man til Maj vil give sig til at regulere Lønningerne efter et andet Pristal end det, man sluttede Overenskomst paa Grundlag af i November.

I øvrigt skal jeg sige i Anledning af de bekymrede Udtalelser om Inflation som Følge af Lønstigning paa Grundlag af Pristal og Pristalsordningen, at den Bekymring kan man spare sig. Forholdet er det, at der vilde ingen Pristalsstigning og ingen Lønstigning blive, hvis man forhindrede Priserne i at stige; men paa dette Felt efterlyser jeg stadig væk noget, der blot ligner Dokumentation for, at der er gjort et beskedent Forsøg paa at forhindre Priserne i at ryge i Vejret. Jeg minder igen om, at fra denne Talerstol har Handelsministeren mig bekendt kun nævnt et eneste Eksempel paa, at man har grebet ind over for en Prisstigning — Skolemælken i en jysk Købstad. Han har ikke nævnt andre Eksempler — jeg vil ikke bestride, at der kan være andre, men hvorfor faar vi dem saa ikke? Hvis der er en Række Eksempler, saa lad os faa dem frem, men man faar undskyldte mig — hvis man ikke kommer med den Række Eksempler, tillader jeg mig at tvivle paa, at den findes.

Det er min Mening, at en af Regeringens første og vigtigste Opgaver, da Krigen kom og man kunde forudse en Prisopgang, havde været virkelig for Alvor at sætte ind mod Prisstigning, forhindre alle de Prisstigninger, man paa nogen Maade kunde forhindre, og det vilde jo ogsaa modvirke de paastaede skadelige Følger af den Bevægelse opefter, der har været i Gang.